

Font de les Hortes

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Al sector central del terme municipal
Emplaçament	Carretera local a Sant Joan d'Oló, a uns 1.200 m
Alçada:	608

Coordenades:

Latitud:	41.86565
Longitud:	2.04386
UTM Est (X):	420648
UTM Nord (Y):	4635302

Classificació

Número de fitxa	08258-186
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Segle	XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	El pas de la carretera ha alterat l'entorn natural d'aquesta zona
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08258A011001030000AD
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dt., 03/03/2020 - 01:00

Descripció

Font situada al costat de la carretera local d'Oló a Sant Joan d'Oló, a la zona anomenada de les Hortes perquè antigament hi havia un bon nombre d'horts que es regaven amb l'aigua d'aquesta font. Ara la font consisteix en un senzill brollador situat pràcticament al marge de la carretera. A l'altre costat de la carretera hi ha un tancat que protegeix una mina que és un dels punts de captació per al subministrament d'aigües a Oló.

Història

Antigament la font era més avall, i estava equipada amb un viver i un safareig que utilitzaven les cases veïnes, com ara el Joncar. L'aigua d'aquesta font s'aprofitava per regar una àmplia zona d'horts situats a les terrasses inferiors, els quals eren menats per un bon nombre de pagesos.

El 1863 hi havia una junta d'aigües de la font de les Hortes que, des de temps immemorials, s'encarregava de reglamentar l'ús de les aigües d'aquesta font per regar tots aquests horts. Qui no complia les normes era multat. El 1880 es van reunir els hortolans amb l'ajuntament per tractar de l'aprofitament de les fonts del Roc, de la Salada i del Molí. Hi havia una norma consuetudinària que establí que els dilluns tenien preferència els planters per regar, segurament perquè havien fet la compra el dia anterior al mercat dels diumenges de Moià.

A principis del segle XX a Oló es va plantejar, com en la majoria de pobles, la necessitat de crear una xarxa d'abastament d'aigua potable, però la iniciativa no va sorgir de l'Ajuntament sinó d'un particular. Era Josep Obradors Pascual, àlies Paperines, el qual després d'haver viscut a Barcelona i Sabadell va tornar al poble i va idear un projecte per captar l'aigua de dues fonts: la de la Deu i la font del Viver de Turigues o Roselles. La captació era més alta que el turó on hi ha el poble, de manera que l'aigua havia d'arribar al seu destí sense necessitat de cap bomba. Era l'any 1912 i Obradors va comprar el castell, va demanar un permís per travessar la riera amb un aqüeducte i, davant de la incredulitat dels veïns, va fer arribar l'aigua corrent a les cases aquell mateix any. En el llibre "Oló, un poble, una història" es diu per error que l'any que arribà l'aigua va ser el 1913. Com que l'aigua d'aquestes dues fonts no era suficient més tard es va comprar també la font de les Hortes, que és la que és més abundant. Però els pagesos que regaven amb aquesta aigua s'hi van oposar. El conflicte es va resoldre donant una portadora d'aigua diària de franc als que deixaven passar els tubs pels seus horts.

El 1932 Obradors va deixar el negoci de l'aigua i se'l va vendre a Esteve Valls, un peixater de Manresa que tenia com a soci Vicenç Ciuró. Ambdós van vendre el servei d'aigües a un administrador de finques, i l'any 1939 el propietari era Esteban Ollé. Després de la Guerra va caldre millorar la captació i es construí una mina a la font de les Hortes, la que hi ha a l'altra banda de la carretera. El 1962 el servei es va vendre a Josep Terricabres Palau de la Gleva, que va iniciar el procés de modernització. El 1976 Terricabres va vendre el servei a Josep Pons i Prat, que tenia com a soci Martí Jubany. A la dècada de 1990 els nous propietaris van haver de fer noves inversions i nous pous. El 2020 s'ha encarregat un pla director per evitar problemes en el subministrament, però el servei continua en mans d'aquesta empresa.

Bibliografia

ANTONELL PEDRALS, Eva. Subministrament de les aigües potables a Santa Maria d'Oló. Treball de 3r de BUP, inèdit.

FERRER, Llorenç i altres (1991). "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 102, 145-147.

